

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 24

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Cum eu nu sunt prea vorbăreț de felul meu, pe drum mai mult ascultam, iar domnul Voișel vorbea. Îl ascultam cu plăcere cum îmi spunea o mulțime de lucruri interesante, cu căldură, cu pornire și cu patimă. În două rânduri am încercat să atrag luarea-aminte a tovarășului meu înspre luncile arse de brumă, peste care pluteau funigei în liniștea zilei. Erau atâtea nuanțe de galben și de roș și zarea era așa de largă și transparentă înspre munți și-nspre Prut, soarele risipea atâta melancolie de aur, încât mă simțeam împovărat de ideea că toate sunt unice și că peste o clipă toate vor cădea în veșnicie. Nici noi nu vom mai fi aceiași și vom fi făcut un pas mai mult spre întuneric. Domnul Voișel însă, plin de plăcere și de siguranță și foarte mulțumit de cizmele-i noi, părea în relații deosebit de bune cu nemurirea.

— *Cucoane, îmi zicea el, dumneata nu mă cunoști ce fel de vânător sunt eu. Mai întâi de toate mie îmi place să fiu foarte bine echipat. Asemenea cizme ca ale mele cred că foarte puțini vânători au; și le-am luat de ocazie, pot să spun că le-am luat cu nimica. Ele au fost tocmită de altul, îmi erau însă destinate mie. Acuma vreau să te-ntreb ce pușcă ai dumneata.*

— *Am, domnule Voișel, o armă de care sunt destul de mulțumit.*

— *Hm! îmi răspunse tovarășul meu, cercetându-mi o clipă arma; se poate să fie bună, dar e o marcă în care eu n-am încredere. Pușca asta pe care o vezi la mine a fost făcută anume pentru cuconu' Cociț Nastasache, pe când se afla în petrecere la Viena. Anume pentru el au făcut-o nemții, și-a plătit-o el nu știu câți galbeni, cum era pe vremea ceea. Eu o am de la dânsul. Mi-a dăruit-o când m-am însurat. M-a cununa el. Pușca asta, zice, vreau să intre în mâna unui adevărat vânător. Apoi a intrat, cucoane. Nu că mă laud: dovezile-s de față. Vânători ca mine ai să găsești dumneata puțini. Numai Machedon ar putea să spuie, dac-ar vorbi, câte prepeliți și câți iepuri am pușcat eu în toamna trecută.*

— *Dar în toamna asta?*

— *În toamna asta, am avut o întâmplare pe care chiar doream să ți-o spun. Am fost de Ziua Crucii prin niște locuri anumite, pe care numai eu le cunosc, în părțile Cucutenilor. Și când ți-oi spune, cucoane, câți iepuri am pușcat eu în ziua aceea, n-ai să mă crezi.*

Eu mă întorsei în trăsurică, întrebând cu ochii, și hotărât să ascult orice fel de întâmplare vânătoarească. [...]

— *Era vremea liniștită, așa ca azi. Mă gândesc să-i caut și la miriște. Și-ntr-adevăr, cucoane, intru eu într-o miriște și prind a sări iepurii ca lăcustele. Lucrul cel de căpetenie este că n-am mai dat niciun foc greș. Eu dac-am greșit un foc, ți supărat toată ziua. Dar asta mie mi se întâmplă prea rar. Am pușcat, precum îți spun, șaptesprezece.*

Domnul Voișel mă privi cu ochi mari, ca să se bucure mai bine de uimirea mea. Eu însă eram destul de liniștit. Atunci rămase o clipă gânditor.

— *Poate vrei să mă întreb, reluă el, ca și cum ar fi cetit ceva în ochii mei, poate vrei să mă întreb ce-am făcut eu cu șaptesprezece iepuri și cum i-am purtat.*

— *Mă gândeam, zic eu, că șaptesprezece e un număr destul de ciudat.*

M. Sadoveanu, *Tovarășul meu Voișel e vrednic vânător, ca mulți alții* (fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *interesante*, *risipea*. **4 puncte**
2. Menționează rolul semnului întrebării din secvența: — *Dar în toamna asta?* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *în toamna trecută* și *orice fel de întâmplare vânătoarească*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *În toamna asta, am avut o întâmplare pe care chiar doream să ți-o spun. Am fost de Ziua Crucii prin niște locuri anumite, pe care numai eu le cunosc.* **4 puncte**
5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care Voișel nu este mulțumit de arma de vânătoare a tovarășului său. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din textul dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea textului dat;
- să ilustrezi două modalități de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvență comentată;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

În studiul „Iepurii și aparenta origine a domesticirii” publicat recent în jurnalul „Trends in Ecology & Evolution”, oamenii de știință de la Universitatea Oxford, Departamentul de metode de testare a arheologiei, se întreabă dacă nu cumva, în loc să ne raportăm la un singur eveniment, ar trebui să explicăm domesticirea pufoșilor mai degrabă ca pe un eveniment continuu, care a evoluat în timp.

Dr. Greger Larson, conducătorul studiului și director al Rețelei de Cercetare și Bio-Arheologie de la Oxford, explică: „Dovezile istorice îi creditează pe romani ca fiind primii care au folosit cuști pentru iepuri. Dovezile arheologice arată că iepurii erau vânați în Paleolitic în Peninsula Iberică și în sud-vestul Franței. În Evul Mediu, iepurii erau considerați o delicatasă și erau transportați în mod regulat în întreaga Europă, chiar dacă a fost nevoie de mai mult de 2 000 de ani pentru ca diferențele dintre iepurii sălbatici și cei domestici să fie vizibile la nivelul oaselor lor. Pe scurt, „nu există o singură dată când iepurii au fost domesticiți de om și orice poveste care se bazează pe un eveniment este puțin probabil să fie exactă”, spune Evan Irving-Pease, prim-autor și cercetător la Departamentul de Arheologie din Oxford.

Luând în considerare aceste diferențe și inexactități, echipa consideră în schimb că domesticirea iepurilor, atât pentru mâncare, cât și pentru a fi animale de companie drăguțe și blânde, reprezintă mai degrabă un efect cumulativ. Unul care a fost întărit de o serie de tendințe sociale, începând cu vânarea lor în timpul Paleoliticului, apoi continuând cu creșterea lor în cuști, transportarea de-a lungul Europei și, în cele din urmă, domesticirea ca animale de companie.

Elena Draghici, *Iepurii și aparenta origine a domesticirii*, www.natgeo.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - perioada în care iepurii erau considerați o delicatasă;
 - denumirea universității unde lucrează Dr. Greger Larson. **4 puncte**
2. Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: orice poveste care se bazează pe un eveniment este puțin probabil să fie exactă. **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și propoziția subordonată, precizând felul acesteia: Dovezile istorice îi creditează pe romani ca fiind primii care au folosit cuști pentru iepuri. **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent verbul a continua. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută la grădina zoologică. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).